

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Egy évre 12
 Vele: Negyedévre 5
 Egy évre 20

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Rákóczi esztendeje.

— március 1.

A márciusi ünnepek szellője lengedez már az országban mindenfelé.

A magyar szabadság hajnalának dicső évforduló napját, március 15-ikét Debrecen város nemes lakossága minden évben meg szokta ünnepelni. Kétség nélkül megünnepli az idén is. Hallom is már, hogy készülődik a tüzes fiatalság, mozog egy-két dalos kör. Hazafias buzgóságban példás irodalmi társaságunk, mely Csokonai nevétől ékes, szintén szitogatja a régi lángot.

De gondolom mind az, a mi lesz, vagy a miről híradás került eddig forgalomba, nem elég arra, hogy Debrecen város közönsége, ez a közel nyolcvanezernyiős magyar lakosság az idej esztendő hazafias ünnepéül egyértelműen elfogadhassa.

Ne feledjük el, hogy az idej március nemesak ötvenötödik évfordulója annak az örökké nevezetes, dicső, nagy márciusnak, mely minket vér nélkül tett ama szent sza-

badságok részesévé, melyekért a világ minden más nemzetei irtóztató harcokat vívtak. Ez a most ránk virradt március egyben kétszázadik évfordulója a mi fenséges fejedelmi Rákóczink dicsőséges zászlóbontásának. A szabadság legtökéletesebb hőse, aki a hazáért, a nemzeti jogokért, a szabadságért, a magyarság diadaláért a legnagyobb áldozatot hozta: II. Rákóczi Ferenc 1703-ban, tehát kétszáz esztendővel ezelőtt adta ki az első jelszót ama felisteni nagy viadalra, melynél magasztosabb, bátrabb, nemesebb, áldottabb tusát nem vitt magyar soha!

Nem tudom, hajtott-e már rügyet a város vezetőinek szívében az a terv, hogy Rákóczit ebben az évben Debrecennek is Debrecenhez méltó módon meg kell ünnepelnie! De ha nem történt ebben az irányban semmiféle kezdés, — nem szabad tovább halogatni a tervet.

Debrecen városa fogjon kezét Boeckay vármegyéjével s rendezzenek együtt kint a szabad ég alatt nagyszerű Rákóczi-ünnepet!

Ebben az évben Debrecen polgársága nem elégedhetik meg azzal, hogy iskolában, báltermekben, városházán, szobrok előtt lelkes ifjak, rajongó férfiak elszavaljanak egy-két márciusi verset.

Szenteljük ezt a márciust Rákóczi Ferenc emlékezetének!

Kassa, Munkács, Ujhely cselekszik. És tette készül az ország száz meg száz városa, községe. Csak éppen Debrecen maradna tétlen és néma? Nem hihetem, hogy nem zsong minden debreceni polgár szíve mélyén valamely nemzeti gondolat, valamelyes büszke történelmi érzés. Alljon ki a város feje s bontson lobogót! Jöjjenek haza képviselőink, mind a hárman, az örökifju lelkű vén kuruc, Rákóczi történetének lángbuzgalmu írója, a fiatalos hévben tette kész tanítvány és a hazafiságban, fajszeretetben velük együtt izzó harmadik és a kibontott lobogó alatt ölelkezzenek össze!

Debrecenben Rákóczi esztendeje nem mulhatik el nagy Rákóczi-ünnep nélkül!

Szent hamvak.

Írta: Rudnyánszky Gyula.

Miféle ábránd ez, mily balga álom?
 Bolygatjuk ismét a szent hamvakat.
 A nemzet rég kimondta: nem találom!
 De mola kutató azért akad,
 Ki, meg nem értve, hogy Rákóczi lelke
 Ha nincs velünk, mit érnek hamvai?
 A porladó hős sírjának felette
 Hazasovárgást képzel hallani.

Mély esend van ott pedig: az elmulásnak
 Bus némasága, — az örök halál.
 A tétovázók sirt hiába ásnak:
 Rákóczi kardja mozdulatlan áll.
 A bujdosók sorsukba megnyugodtak,
 Hadd fedje őket feledés moha!
 Hisz ők nekünk ma igazán halottak
 S tán fel se támadnak többé soha!

Ugyan kinek kell a magyar hazában
 Szegény rajongók elszórt hamva most?

Sütkőrezünk az élő nap nyomában,
 Ki rangot, állást, bő jutalmat oszt.
 Bálványokat könnyen esinál az érdek,
 Az ünneplés tehát mindennapos:
 Van eleven nagy emberünk temérdek,
 Besüppedt sirt csak a bolond tapos!

Ó nagy kupáju asztaltársaságok,
 Hát inni másra nincsen alkalom?
 A szent hamvakra mért ürül kupátok
 Egy-egy borizü görbe hajnalon?
 Van itt elég sok titulus bibendi,
 Diadal-iv és mozsárdurrogás;
 A holtakat ne háborgassa senki!
 Előkre koccingatni jobb szokás.

Hisz ugyis ősi elemünk az: éljen!
 Gazdag, szegény, agg, ifju ezt kiált.
 A nép — üres főt látva fent kevélyen —
 Az éljenzésnek örvend legkivált.
 A rablógyilkost is megéljenezzük,
 Löversenyen az istálló-fiut,
 Dalesarnok esillagát ha észre vesszük,
 Hajrá! az éljen annak is kijut.

Ne bántsuk hát a sirokat hiába,
 Nyugodjanak Rákóczi hamvai!
 Szentségtörés a hétköznap porába
 Dicsőink emlékét lerántani.
 Hagyjuk, mi törpék, a nagy vértanúkat!
 Nagy tetteket ha szülnek nagy idők
 S Rákóczi kardja vág diadal utat:
 Majd akkor újra feltámadnak ők!

Nyelvrokonság.

A Szabadság számára írta: Erdélyi Gyula.

Sok felesleges papiros és tinta fogyott és fogy el a nyelvrokonság bebizonyítására. Számtalan néppel kötöttek nekünk atyafiságot tudósaink. Minden esztendőben hallunk eredményekről, melyek biztosan felfedezték atyafiságunkat. Ezek a felfedezések hol alaposok, hol alaptalanok és nem ritkán tudományos felsülések.

A nyelvtudósoknak kedves veszőparipája a nyelvrokonság kutatása és a nyelvrokonságból az atyafiság megkötése.

**A Franklin-féle 0 0 0 0
 Magyar Remekírókat
 0 0 0 55 diszkötésben**

3 koronás Shacsperrel együtt havi
4 koronás részletfizetésre
 szállítja

„KAZINCZY“
 könyvkereskedő Részvénytársaság Debreczenben.

Debreceni érdekek.

— március 1.

Tavaszdik már az idő, beköszönt a napsugár.

Ilyenkor, kivált vasárnap, tódul a közönség a szabadba. A szép, illatos, üde levegőjü nagyverdő felé valósággal torlódva hullámszik az emberáradat.

De az ünnepi sokadalom után megint a szürke hétköznap következik. Az emberek dologba állnak és ha munka után, verejtékes arccal, fáradtan, itt vagy ott este felé összejönnek: bizony ritkaság közöttük a vidám szó.

Kevés Debrecenben az elégedett ember. Valami nyomja a lelkeket, valami közös békétlenség.

Az iparos, a kereskedő, a hivatalnok, a gazdálkodó mind egyaránt panaszkodik. És száz panaszra ezer a visszhang.

Hallhatunk újabb csendes sugdolóást is, hogy így meg úgy tüntető menet készül fel Budapestre, nagy tömeg debreceni hazafi, akik a katonai javaslatok ellen akarnak odafent lázongani.

Hát ez igen szép dolog. A debreceni polgárság hazafias érzelmeiben soha senki nem kételkedett. Ez az izről izre ős magyar erényekben bővelkedő nép mindenkor elől járt és példaadó volt a honszeretletben.

De vajjon az lennemostanában a legsürgősebb debreceni feladat, hogy néhány százan felzónázzanak a király cifra városába?

Nézzünk csak körül itthon. Elszorul a szívünk, mennyi jogos debreceni érdek hever itt a sutban!

Azok a panaszok, melyek minden osztályban, a gazdagok közt épp úgy, mint a szegényebbek sorában hallhatók, nem ok nélkül valók.

Debrecen városa nagy város immár és mégis felette kicsi. Nagy város abban, hogy drága itt az élet, szinte példátlanul drágák a lakások, rendezetlen, drága s az igényeknek meg nem felelő a piac. De siralmasan kicsi azon a réven, hogy a rengeteg teher és pótdó fejében újszólván semmit sem nyújt polgárainak.

Télen sár, nyáron por eszi az embert. Csatornázás, vízvezeték, sok-sok égetően szükséges közintézmény hiánya csaknem megfosztják Debrecen a városiasság színétől. Az üzlet kong, az ipar színlődik, a művelődési viszonyok sem fejlődnek, a helyi közlekedés siralmas állapotú. Szóval annyi itten a baj, hogy se szeri se száma. A városatyák is verhetik a mellüket alaposan. A kormány se dőlgeti éppen nagy szeretettel a várost. És lám, nekünk mégis az lenne legsürgősebb mondani valónk odafent is, idehaza is, hogy — mégis huncut...

Jeles dolog az a politikus eszmadiaság. De talán nem ártana itthon körültekinteni s kissé jobban ápolni a debreceni adófizető polgárság méltán jogos helyi érdekeit!

Alkotmányos jogok.

— március 1.

Nehezen lesz Magyarországon kívül is államférfi, aki az események viharában úgy tudjon uralkodni idegei és hangulatai felett, mint Széll Kálmán. A katonai javaslatoknak mostani — s ami a hosszúságot illeti, teljesen megokolatlan — tárgyalása sem fosztotta őt meg nyugalma-

tól, sőt még vidám reményétől sem, mely szerint ő biztos a felől, hogy „ha az alkotmányosság tiszta érzete az ellen-táborban is megvan“, akkor ez a harc sem érhet rossz véget. De felfogásának ezt a rendkívüli enyhességét most egy feltétel korlátai veszik körül és ez enyhesség természetesen, sőt kötelességszerűleg véget kell hogy érjen, ha az a feltétel nem teljesedne. A parlamenti kisebbségnek valóban megvan az a joga, hogy szigorúan ellenőrizze a kormányt abban, vajjon tiszteletben tartja-e az ország törvényeit, vajjon lelkiismeretesen kezeli-e a nemzet vagyonát és nem gördít-e akadályokat a jövő fejlődés útjába? A mennyiben ezt a jogot gyakorolja az ellenzék, meg kell neki adni a mozgás teljes szabadságát.

Eddig az ellenzék maga elismerte, hogy a törvények tiszteletét, a lelkiismeretes gazdálkodást illetőleg nem vádolhatja a kormányt és ha, az állam jövő fejlődését illeti, a kormány és az ellenzék közt nézeteltérések vannak, ezek közjogi természetűek, melyek felett az ország választóit illeti meg a döntés. És mégis oly rendszabályokban tetszeleg ez az ellenzék melyek az országnak éppen alkotmányos jogait becsülik kevésre, sőt visszaélnék azokkal; abban tetszeleg, hogy a drága időt, melyet az ország gazdasági igényeinek megvédésére akar fordítani a külfölddel szemben is, elfecsérel, éppen az obstrukció által nem engedi sem a költségvetés, sem a vámtarifa, sem a kiegyezési javaslatok idejekorán való tárgyalását és ezzel a legnehezebb akadályokat állítja fel Magyarország politikai, valamint gazdasági fejlődése elé. De a kisebbség jogának megvannak a maga bizonyos határai és éppen ezeket a határokat sérti és hágya át most az ellenzék. De mert ez így van és mert ez nyilván való az egész közvélemény előtt azért reméli Széll Kálmán, hogy az ellenzék visszatér a belátáshoz, reméli, hogy el fogja kerülni azt

Végül azután kipattan, hogy nekünk atyáinknál nincsenek ugyan, de keressük őket lázas szorgalommal.

Mi szükség van rá. Nem tudom.

Horváth István jó akaratánál vagyunk ma is, ki túlarverelt minden atyafiság-kutatót, mert az első ember párt magyaroknak akarta bebizonyítani.

Vigjáték írók modorában bekopogtatunk majd minden népfajnál, hogy rokonokat találjunk. Nem találtunk. Egyedül állunk. Hiába megyünk vissza a leghomályosabb korszakokba, sem a népszokások, sem a nyelvhasználat nem szerzett rokonokat.

Nem becsmérlem én a nyelvrokonság kutatását. Nem tehetem, mert nem értek hozzá. Elismerem, hogy a türelem valódi próbája és egész életet emészt el. A kitartás is szép. Ámde annyi az ellenmondás, hogy kiigazodni nem lehet s a nyelvek eredetére nézve nem sokkal vagyunk mi közönséges emberek tovább, mint a mit a bábeli torony meséjéből tudunk.

Nyelvrokonságot látnak az idomok a szórend a névmások, ige, főnév stb. elhelyezésében, a ragozásban és egyéb nyelvtani sajátságokban és mégis csak valószínűtlen fajrokonságokat képesek kimutatni. A magyarban *süt a nap*, a finnben is *süt*, a finnek is a *sütni-t* je-

lentő igéjéből származik a sült sütemény p. o. *paisti* = sült, *paistimen* = sütemény. Ebből és ilyenekből kerekedik a finn-magyar nyelvrokonság.

Rokonságot kerestek a hangzók elhelyezése útján is és a *finn*, *észti*, *török*, *tatar*, magyar nyelvekben azt találták, hogy a hangzók inkább szerepelnek, mint az indó-germán és sémi nyelvekben.

Nyelvrokonságnak vélik a *kiejtési törvényt* is. Az ural-altáji nyelvekben, hová a magyar is tartoznék, a kiejtés a hangzókban nyugszik s a mássalhangzókat, mint gátakat kitüntetik így mondják a tudósok.

Ha megtaláljuk is úgy nevezett nyelvrokonsainkat a történeti adatok sorából azt tapasztaljuk: soha nem voltak egymáshoz olyan viszonyban, mint a rómaiak voltak a gallokhoz, spanyolokhoz, oláhokhoz, vagy a hellénekhez egy felől s a németekhez más felől.

Ez hasonlít a vérrokonsághoz, miénk a felfedezettekkel, sógorság komaság nem nagy atyafiság.

A nyelvtudomány helyes mivélése minduntalan rá fog cáfolni e nyelvrokonságra, a miénk keresésénél sokkal fontosabb a magyar-nyelv helyes kezelésének rendszere.

A nyelvtudomány kertelését, nem igaz uton járását, a nyelv megérzésének,

természetének helyes felismerését kell törvényekbe foglalni, járt ösvényen haladni erőszakosság nélkül. A nyelvrontás és szókoholás, szószármaztatás tévedéseire a nyelv igaz törvényét alkalmazni.

Rengeteg kárt okoztak a magyar nyelvtudósok és még többet fognak okozni, ha fel nem tartóztatja őket maga a legerősebb gát és bástya: a magyar nyelv.

Fogadjuk el Hunfalvy törvényeit:

a.) szorosán válassza meg a magyar nyelv anyagát az idegen nyelvekből felvett anyagától, s ha azt gyökeréig tudja is fejtegetni, ezt minden szóelemzés nélkül hozza fel.

b.) azt az eredeti nyelvyanyagot, mely ismeretes forrásokból ered, úgy adja elő, hogy ha melléje más nyelvek szavai tétetnek, a közös forrás kitűnjék.

c.) Az ismeretlen forrásokból eredő nyelvyanyagot pedig csak úgy elemezze, ha ezt a rokon nyelvek segítségével teheti különben nem biztos az önkényről, mely visszasságra vezet;

d.) Azért vesse is el egészen a képzelt szógyökök tanát, mivel eddig a tudomány tekintélyét nem bírja.

Ehez még hozzá tehetjük, hogy a ki nem tud arabusul, ne beszéljen arabusul.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

az egyedüli elismert kellemetes ízű természetes haszajtó szer.

a játékot, hogy ex lex állapotba kergesse az országot és aztán ezért az állapotért a kormányt vádolja, — reméli, mert különben ez ellenzék felett az ország érdekében kötelességszerűleg a leggyorsabban napirendre kellene térnie.

Politikai hírek.

A balkáni forrongás. A balkán-államok hasonlítanak a tűzhányó hegyekhez: hosszabb ideig csendesen füstölögnek; időről időre aztán teljes erővel beáll a háborgás. Így vagyunk a kis balkáni államokkal most is: egész Európa figyeli, mikor következik be a rég várt kitörés? A jelek arra vallanak, hogy a katasztrófa tavasz közepe táján bekövetkezik. Mindenesetre szokatlan jelenségek észlelhetők és odalenn nagy a készülődés. Nekünk is résen kell lennünk; mert a balkáni kitörés lávája, tüzes hamuja Magyarországot is eláraszthatja!

Az osztrák-magyar-olasz kereskedelmi szerződés. Rómából jelentik, hogy az olasz kormány az autonóm vámtarifát minden részletében elkészítette. Mindazonáltal nagyon kérdéses, hogy már legközelebb a kamara elé kerülhet-e; semmiesetre sem várhatnak azonban a vámtarifá megvitásával addig a míg az autonóm vámtarifát a magyar és az osztrák parlamentben elintézésre kerül, amint az egyes helyeken óhajtják. Az olasz vámtarifát nagy koncessiókat tesz az agráriusoknak. Valószínű, hogy az idegen nagykövetekkel előzetesen megismertetik a vámtarifát főbb körvonalait, még mielőtt a kamarában tárgyalás alá kerülne. Mértékadó körökben bizonyosra veszik, hogy a kereskedelmi szerződés létre fog jönni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, febr. 28.

A folyosón ismét forrongó lázas volt a hangulat. Weltersheimb osztrák honvédmíniszter tegnapi nyilatkozata a hadseregről a forrpontra hevítette az egész ellenzék hangulatát, a melynek megfelelően nem kevesebb, mint öten jelentkeztek a napirend előtti felszólalásra. A felszólalások alatt valóban érdekes volt a ház képe.

Egyet érzett az egész ház Bizonyosága annak, hogy **Ugron Gábor** fulmináns beszédét is mély csendben hallgatta a jobboldal is, az ellenzék pedig feledve a mulat, egyhangulag tüntetett vehemens nyilatkozataival mellett.

Igen érdekes volt **Apponyi** két elnöki figyelmeztetése, a melyek méltán keltettek nagy feltűnést.

Az igazságos ügyben ne tagadtassák el magukat a szónokok.

Széll Kálmán miniszterelnök határozott és egyenes válasza nagy tetszést

keltett az egész jobboldalon és a szélsőbal csak erősebb szavakat akart, de ez a min. elnöknek nem szokása.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: **Széll Kálmán**, **Wlassics Gyula**, **Plósz Sándor** és **Cseh Ervin**.

Elnök az ülést megnyitja és bejelenti, hogy a főváros köszönetét fejezte ki a régi képviselőház ingyenes átengedéseért.

Belicska Béni jelenti, hogy München személyes kérdésben és **Rátkay László**, **Rákosi Viktor**, **Pichler Győző** és **Rakorszky István** napirend előtt fognak felszólalni.

Münich Aurél személyes kérdésben kijelenti, hogy **Kovács Pál** tegnap nem mondott igazat. Ő programbeszédében megmondta már, hogy a katonai terheket emelni fogják, tehát nem titkolta azokat. Ez is bizonyos, hogy az ellenzék újabb blamázs érte. (Helyeslés, tetszés a jobboldalon.)

Weltersheimb nyilatkozata.

Rátkay László elmondja, hogy az osztrák parlamentben az egymással gyűlölködő pártok, amelyek azonban mélyeséges gyűlölettel viselkednek a magyarok iránt. (Igaz! Ugy van! jobbról és balról) hirtelen összeállottak, hogy a véderő-jávassalokat megszavazzák. Olyan kifejezéseket használtak különösen a csehek a magyarok ellen, a melyekben a „betyár” szó volt a legszelidebb (Nagy zaj a jobb és szélbalon) és nem akadt elnök vagy miniszter odaát, a ki e gyalázó szavak ellen tiltakozott volna. (Zajos tetszés a jobb és szélsőbalon.)

Sándor Pál: Elég gyalázat!

Kubinyi Géza: Igaza van! Szégyen és gyalázat!

Rátkay: Ezekre a beszédekre Weltersheimb osztrák honv. miniszter azt felelte, hogy a legfelsőbb császári akarat biztosítja a hadsereg egységét, eddigi zászlaját, jelvényeit, a címerét és a régi hagyományos szellemet. (Nagy zaj a szélsőbalon.) Ime odaát a császári akaratra hivatkoznak. Helyesli ezt a ház?

Kubinyi Géza: Nem!

Rátkay: E nyilatkozatokkal szemben áll a magyar kormány nyilatkozata, a melyről azt kell hinnünk, hogy a király nevében tette és ha ez igaz, hogy a felső akarral egyezőleg jelentette ki a magyar kormány azt, hogy a hadsereg közös jellegének megfelelően kell a jelvényeket megváltoztatni, *Weltersheimb ur hazudott.* (Zajos tetszés jobbról és balról. Igaz! Ugy van! Kiáltják a jobboldalról.)

Kubik: Csak hogy ebben egyetértünk!

Elnök: csenget. (Nagy zaj a szélbalon — Igaza van Rátkaynak!) Csak általánosságban azt akarja megjegyezni, hogy a magyar parlament fölényét annál inkább megőrizzük, minél higgadtabbak vagyunk. (Általános helyeslés) *Telkiáltások balról:* Eljen az elnök. (Taps.)

Rátkay: Ha a magyar nemzet jogait nem respektálják, tudni fogjuk az utat,

a melyen jogainkat visszaszerezünk. (Zajos helyeslés a szélbalon.)

Széll Kálmán min. elnök: Ha olyan nyilatkozatokat tettek odaát, a miket **Rátkay** felhozott, szintén nagyon sajnálja, hogy nem akadt senki odaát, a ki azok ellen tiltakozott volna. (Elnök helyeslés.) Epen azért kéri a házat, hogy mi ne viszonzzuk a sértéseket, hanem őrizzük meg mi nyugodtságunkat. A magyar kormány azon törvények alapján áll, a melyek 1867 ben hozattak és a melyek a közös védelmet megállapítják. Azokért, a mik odaát elhangzottak, a magyar kormány nem felelős. A magyar kormány egyedül Magyarország jogainak megővéseért felelős és felelős azért, a mit itt elmondott a kormány, hogy egyes kívánságokat beváltanak. (Zajos helyeslés, taps jobbról.) A kormány állja ígéretét, hogy miután a hadsereg mai jelvényei nem felelnek meg a hadsereg közösségének, helyes és a közösségnek megfelelő jelvényt fog megállapítani és érvényt fog szerezni a 68 iki rendeleteknek, a melyek szerint a magyar tisztikart fokozatosan áthelyezik a magyar ezredékbe. (Elnök helyeslés jobbról.) A mi Weltersheimb állításait illeti! azok a közös hadsereg álláspontjából erednek. Ne tulajdonítsanak messzebb menő jelentőséget e kijelentéseknek. Ezek nem alterálják a mi jogainkat. Kéri, hogy térjenek napirendre. (Elnök helyeslés jobbról.)

Rákosi Viktor: A magyar nemzetet Aetnához hasonlítja, a mely kívülről hideg és nyugodt, belől pedig a kötelesség és hazaszeretet tüze ég. Odaát azért egyesültek, mert rebelleseknek akarták feltüntetni a magyart, denúciálni akarták felfelé a magyart. (Tetszés.)

Gabányi: Köszönjük ezt a gyáva kormányt.

Elnök rendre utasítja Gabányit.

Széll min. elnök: Visszautasítom a gyávaságot!

Rákosi arra kéri a Házat, hogy tartsanak együtt az osztrák gyűlölet ellen Ime egyik karunkat levágják a kiegyezéssel, a másikat a katonai javassalokkal. Ne kényszerítsenek arra, hogy mint az oroszlan, a fogainkkal védekezzünk. (Elnök tetszés.)

Pichler Győző azt bizonyítja, hogy Weltersheimb nyilatkozata a volt nemzeti párt kívánságai ellen vannak irányítva. **Széll min. elnök** és **Fejérváry** honvédelmi miniszter nem fogják beváltani azokat az ígéreteket, amelyek a volt nemzeti pártnak tettek, hanem kénytelenek lesznek bizonyos idő múlva távozni. (Tetszés a szélbalon.) A nemzeti párt memorandumára Weltersheimb adta meg a feleletet.

Ugron Gábor: Az osztrákok viselkedése azt bizonyítja, hogy próbát tesznek, meddig lehet a magyar nemzet türelmével visszaélni és mit lehet még a nemzet szemébe vágni? Hadat üzennek Magyarországnak odaát. A kofáskodó, köpködő pártok hirtelen ellenünk fordultak. A magyar nemzet jogait támadják és azok ellen törnek. Ebben az egyetértésben ismét azt a láthatatlan kezét látja, a melyet őseink kamarillának neveztek és a mely mindig megjelent, hogy

Értesítjük

az igen tisztelt, hölgy közönséget, hogy bevásárlási utunkról hazatérve, beszereztük a tavaszi divat legszebb ujdonságait, melyek a t. hölgy közönség szíves megtekintésére várnak.

Tisztelettel

DARVAS TESTVÉREK

női- és gyermekfelöltő áruháza

DEBRECZEN, Fő tér, a Hungária kávéház mellett.

a magyar nemzet ellen törjön. A züllő Ausztria évek óta Magyarország türelméből él. Csak a tuloldal előzékenységen mulik, hogy a közösség láncait szét nem tépjük. A kiegyezés csak a teljesen alkotmányos Ausztriával szemben kötelező, de Ausztriában már régen nincs alkotmányosság! (Tetszés.) Véget kell vetni a puhaság korszakának. Szabjon már egyszer a magyar kormány is tisztességes árt a 35 éves előzékenységet. (Zajos taps.) Valóságos csalás ez már, a mit a magyar nemzettel elkövetnek. Az osztrák arisztokrácia varangyos béka, a mely Magyarország ellen törve, mindent megmérgez. (Zajos helyeslés.)

Elnök kéri Ugront, hogy az igaz ügy védelmében ne ragadtassa el magát.

Ugron Gábor: A kormánynak meg kell ragadnia az alkalmat és mindent elkövetni, hogy határozott állást foglaljon el Ausztria perfidiája és arroganciájával szemben. Elérkezik majd az idő, mikor beválik Kossuth Lajos az a szava, hogy Magyarország lesz az a máglya, a melybe beleég a kétfejű sas. (Zajos helyeslés.)

Rakovszky István arra kéri a min. elnököt, hogy határozott és egyenes állásfoglalással egyesítse maga mellé az összes pártokat ebben a súlyos kérdésben. (Elnök tetszés.)

Szell Kálmán min. elnök: Az előbbi kijelentéseiből semmit sem vesz el és semmit sem tesz hozzá. (Zaj.) Ebben a parlamentben megtartja a kellő modort.

Rakovszky: Nem a modorról, hanem a tartalomról van szó. (Zaj.)

Szell Kálmán miniszterelnök: A magyar kormány ígéretére az a mérvadó, hogy azokat fenntartja és beváltja. (Elnök helyeslés.) Szó a királynak és az országgyűlésnek felelős. A mit itt ígért, azt teljesíteni fogja. Semmi sem konfundálja, akármit mondjanak is odaát. (Zaj a szélbalon.)

Kubik: Elég hiba, hogy nem konfundálja.

Szell: A törvényhozásnak minden faktora a törvény alapján áll, ez kétségtelen. Weltersheimb beszédét kommentálja, a melynek lényege nincs ellentétben a törvényvel. Az ő kijelentése határozott, egyenes, ha udvarias is, kijelentése miatt helyt áll mindenkor. (Zajos helyeslés.)

Szünet után.

Következett a napirend:

A *kérvényeknél* letárgyalták a borítaladóra s a kóbor cigányokra vonatkozókat, melyeket bizottságokhoz utasítottak.

A határidő üzletre vonatkozó kérvény tárgyalását felfüggesztették.

Interpellációk.

Vázsonyinak a vasutasok ügyében a lapokban már ismertetett interpellációjára

Láng Lajos miniszter kijelentette, hogy a kormány a vasutasokról nem fedlekzik meg, minthogy a javaslat az összkormány előtt van, míg ott nem intézik el, érdemleges választ nem adhat.

Tuba János a komáromi katonatiszti vérengzés ügyében interpellált. Megerősíti a lapokban leirt vérengzést és szigorú megtorlást, teljes elégtételt kíván. Kiadták a honvédelmi miniszternek.

Ezzel az ülés véget ért.

Agról-ágra.

Alkalmi apróságok.

Szamar-verseny . . .

Egy hevesmegyei birtokos nagyon jónak tartotta a lovait s azzal kérkedett, hogy ott hagyja el a szelet, ahol akarja.

A fiatal ember üres fejű és nyegle volt. Tulságos hengegését mindenki unta. Sehol sem szerették, irtóztak tőle, mert vagy magát, vagy lovait dicsérte.

Aszódra indult el egyszer Gyöngyösre s Heréden tul egy talpigást talált, ki szamara mellett ballagott. Az urfi rákiáltott hengegve: „No atyafi fogadjunk egy itce borba, hogy nem a szamar ér be először Hatvanba.

— Állom tekintetes uram — válaszolt a talpigás s biztatta a két sovány, de elég gyors és meglehetősen összehajtott ló után a szamarát, de nagy távolság maradt közöttük.

Az urfi érezte, hogy ha így hajt, a két, abrakot csak vendégeknél látott lóhól kifogy a szusz, ő is lassabban kocogott s csak ott eresztette neki, a hol látták.

Még is ő ért be előbb Hatvanba. A vendéglőbe nagy zajjal hajtott be. Az ebédlőben több ismerőse mulatott, kiknek kéréskedve hirdette, hogy verte le gróf Károlyi két angol lovat. Az ő lovai nincsenek is kiűzve, ezekről meg csak úgy omlik a hab.

Az udvarban csakugyan ott volt gróf Károlyi Gyula fogata, valakit haza küldött Aszódra. A mulatók észre sem vették, mikor hajtott be a kocsis.

Egy jó óra mulva benyt a vendéglő ebédlőjébe a talpigás ember és behozza az urfi tárcáját, a mi véletlenül kiesett a zsebéből s oda szól hozzá:

— Mentünk csak volna Gyöngyösre, mégis az én szamaram győzött volna.

— Micsoda — kérdezte az öreg Papszász, ki szintén jelen volt — mit beszél kend a szamaráról.

— Hát kérem alássan fogadtunk az urral, ki ér be hamarabb Hatvanba, a csacsi-e vagy a ló?

— Mibe fogadtak? — kérde Papszász.

— Egy itce borba könyörgöm!

— Igya meg kend, már megnyerte, a szamar hamarabb ide ért a csacsinál.

A hengegő urfi nem mert kikötni az öreg Papszászszal, kifizette az itce bort és soha sem felejtette el a szamar-versenyt.

Bolygó.

H I R E K.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnepeken napon d. e. 9—12-ig.

Márc. 1. A műpártoló egyesület közgyűlése d. e. 11 órakor a városháza nagytermében,

Márc. 1. A gazdasági bizottság ülése a városházán d. e. 10 órakor.

Márc. 1. A Székely társaság alakuló gyűlése.

Márc. 1. A debreceni kereskedő társulat közgyűlése.

Márc. 2. A népnevelésügyi bizottság alakuló ülése d. u. 5 órakor.

Márc. 2. A községi iskolaszék alakuló ülése d. u. 4 órakor.

Márc. 4. A debreceni dalegyesület II. történelmi hangversenye a Bika szállodában.

Márc. 5. Városi közigazgatási bizottsági ülés d. u. 3 órakor.

Márc. 8. A jogász és tisztviselőkör közgyűlése d. e. 11 órakor.

Márc. 9. Megyei közigazgatási bizottsági ülés d. e. 10 órakor.

Márc. 29. A Petőfi dalkör évi közgyűlése.

Márc. 29. A debreceni tisztviselők önszegélyző egyesületének közgyűlése a Jogász és tisztviselőkör helyiségében d. e. 11 órakor.

Debreceni séták.

— márc. 1.

Ebben a csendes nagy városban legszebb idő az, amely most következik. Márciustól júniusig: ez a három hónap gyönyörű Debrecenben.

Már azután jön a forróság és a por, A nap izzóvá hevíti — levegőt és megtikkaszt minden életet ebben a homoktengerben. Az utcáknak csak kisebb része van kikövezve, ha tehát a Hortobágy felől meglendül a szellő, Debrecen fölé akkora por telepszik, hogy tüdő legyen, aki bírja.

Ellenben ilyenkor kora keleti rügyezés idején búbajos itten a fejledező élet. Nemesak a fü zöldül, nemesak a rügybontó napsugár kedves: kizsendülnek a bályos leányarcok is és fürge, tüzes asszonyok alakjáról, szeméből ragyog a szédítő fény.

A virágos boltok ablakai tele vannak illatos jácintokkal, üde primulákkal: az utcára pedig kibúvik a téli bunda és nagykendő bolyhaiból a nevető leányszem, a rózsás leányajak.

Nosza meg is indul az elevenség a hosszú piac bal oldalán. A kereskedelmi akadémia aszfaltjától egészen a vármegye házáig sűrög-forog, nevetgél, lengedez, vidáman lejt végig a boldog fiataltság.

Ha az ember kiáll a fősarokra, ahol a Kossuth-utca beszögelt a piac-

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TARSA

selyemáruházában

Budapest, IV. Bécsi-u. 4. sz.

— folyton a legnagyobb és legszebb választék található —
selyemkelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből.

Mint általában ismeretes, csakis a fenti czégnél találhatók a leg-
utóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkeltme-ujdon-
ságok, melyek — ugy minőségére, mint mintázatra nézve — ki-
zárólag fenti czég részére készültek s csakis ott kaphatók.

OLCSÓ ES SZABOTT ÁRAK!

Mintak kívánatra bérmentve küldetnek.

ntcába, — ott elshun előtte egész Debrecen. Pompás alakokat lehet ott megfigyelni. Hetyke, cicomás, illatszeres legénykéket, akik mohó szemmel lesik a jövendőbeli áldozatok szép felvonulását.

Némelyikről szinte leri az ostobaság; de kacér pillantás ezeknek is bőven jut. Sőt talán ezeknek még több, mint a csendes komolyaknak. Mert ezek a kora tavaszi séták a pillanat muló örömei számára valók. Az asszonyok és lányok nemcsak a márciusi nap fényében, hanem s férfiak hódolatába is szeretnek sütkérezni.

Diadalokat aratnak, édesen mosolyognak az áhitattal feléjük pislogó lovagokra; aztán hazamennek s déli 12 után otthon nevetve mondják:

— A majom-sziget ma megint népes volt!

De másnap meg újra ott sétálnak az édesek és boldog fejbiccentéssel fogadják a gárda tisztelgését.

Ez itt a márciusi multság.

Nekik jól esik. És senkinek sem árt...

Csipke.

A Csokonai-kör felolvasó ülése.

— március 1.

A Csokonai-kör egyre általánosabb érdeklődést kelt irodalmi felolvasásaival a közönség körében. Valóságos művelődési hódítás egy-egy ilyen felolvasó ülés, mely mindig dicsősége a Csokonai-kör buzgóságban páratlanul lelkes vezetőségének.

Tegnap délután megint szűk volt a városházának nagyterme a diszes közönség befogadására.

A közönséget és a felolvasókat Géresi Kálmán elnök üdvözölte, míg Kardos Albert dr. titkár figyelmes gondossággal iparkodott helyet szorítani a később érkezőknek is.

Jászi Viktor főiskolai tanár állt elsőnek a felolvasó asztalhoz és szabad előadásban okosan, élvezetes világossággal ismertette a népies felolvasások, a rendszeres nyilvános előadások célját, értelmét és feladatait. A Csokonai-kört tartja arra hivatottnak, hogy ily szabad liceumot Debrecenben is szervezzen és az ötletszerű, alkalmi, mulattató felolvasásokon kívül rendszeres, összefüggő előadás-sorozatokat létesítsen. Még pedig egyet a műveltebb közönség és egyet a nép számára.

A fejtegetést élvezettel hallgatta s tapssal jutalmazta a közönség.

Koncz Ákos elbeszélése következett ezután. *Artánda Katalin házassága* szerelmi történet címe, melynek keretében a jeles író érdekesen festette, ismertette a régi családi szokásokat, a fényes, magyaros esketési szertartást és lakadalmi pompát, az egykori magyar élet színes, eredeti világát, melynek ma már hire-hamva sincs másutt, csak a szép emlékeket őrző leveles ládákban.

Versekre került ezután a sor, kedves, üde, fiatalos tűzü rimék, melyeket Farkas Imre, a tehetséges ifjú költő

maga olvasott fel. Az elsőnek *Narancsvirág* a címe s egy ábrándos japáni alkonyt és leányt énekel meg. A másik: *Két szív*. Az orvos bontókése alá került szivekről zeng. Az egyik egy szegény költő szive volt, a másik egy kacér gazdag szép leányé. *A vén cigány* a haladókló öreg cigány utolsó muzsikálását írja le.

Utolsóinak maradt a tegnapi est hőse dr. Fényes Samu, aki felolvasása előtt a magyarság szívének, Debrecennek tett szerelmi vallomást. Aztán felolvasta *Messiás* című 3 felvonásos színművének első felvonását. A darabot a Nemzeti Színház előadta s a szerző szerint valószínűleg a jövő hónapban mutatja be.

A darab Judeában játszik, Krisztus után 131-ben, Judeában. Az első felvonás Simeon háza előtt este történik. A római rabságban sanyolódó zsidók várják a maguk Messiasát. A szolgaság kínjai, a megalázódás szenvedései közt a szabadtó felé sovárgó lélek izzó láza lüktet a hatásos jelenetekben. Barkochoba története ez s a böles Akiba a szabadtót váróknak mondja el a darab alap gondolatát: Ha egy akaraton lesztek, köztek a szabadtó, mert Messias születik, mihelyt a lélek megáhitja és Messias, aki a szabadságot szereti. A közönség tüntető tapsokkal jutalmazta a felolvasást, melylyel a Csokonai-kör ülése véget ért.

* **Debrecen a katonai javaslatok ellen.** A D. U. helyi lap tegnapi számában e cím alatt oly állításokat hoz forgalomba, melyek merőben valószínűtlenek. A többi közt azt írja, hogy a javaslatok ellen nagy küldöttség készül Budapestre s annak vezetésére Puky Gyula főispánt kéri fel. Fölösleges talán hangoztatni, hogy ilyen küldöttség vezetésére a főispán nem vállalkozhatik, de az is lehetetlen, hogy józilsü, józan polgárok ilyesmire a főispánt felszólítani szándékozhatnának. Rendkívüli közgyűlésről is szól a hirdás. Erre semmi ok és szükség nincsen és ily közgyűlés összehívása senkinek eszébe nem juthat, mert a katonai javaslatokkal Debrecen város törvényhatóságának még egyszer foglalkozni teljesen fölösleges. Hiszen Debrecen volt az első, mely egyhangu határozattal tiltakozott a katonai javaslatok ellen, közgyűlési határozata a képviselőház elé is került és az összes törvényhatóságoknak megküldött határozat bejárta már az egész országot.

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap következő sorrendben tartják az istentiszteleteket a különböző felekezetek templomaiban: Az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban: Csighy Andor s. lelkész, kistemplomban János Zoltán lelkész, Kossuth utcai templomban Bíró Ferenc h. lelkész, ispotály templomban K. Tóth Kálmán lelkész, csapókerti imaházban Kovács János népiskolai felügyelő. Tekintettel arra, hogy délelőtt urvacsoaraosztás lesz, a délutáni kátémagyarázat ezuttal elmarad. — A róm. kath.

templomban: Délelőtt 6 órakor misét mond Brösszel Lajos, 7 órakor misézik Nyáry Ignác, 8 órakor szt. mise a főgimnázium részére. 9 órakor ünnepélyes nagymisét tart Dr. Wolafka Nándor v. püspök segédlettel, mely után Nyári Ignác szt. beszédet mond. Háromnegyed 11-kor szt. misét mond Molnár K. Dezső h. igazgató, melyen a Svelits zárdá növendékei s az elemi iskolák vesznek részt, fél 12-kor misézik Szabó István. Délután fél 3-kor keresztény tanítást tart dr. Wolafka Nándor v. püspök, 3 órakor Litánia, 4-kor Rózsafüzér társulatának hónapos ájtatosságát tartja Brösszel Lajos, szt. beszéd és körmenet. — Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet. Istentisztelet után urvacsoaraosztás.

* **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A debreceni ügyvédi kamara március 29-én délelőtt 9 órakor tartja a kamara hivatalos helyiségében évi rendes közgyűlést, melyre Márk Endre elnök most küldte szét a meghívókat.

A közgyűlés tárgysorozata ez:

1. Az évi jelentés tárgyalása.
2. Dr. Kovács József ügyvéd indítványa.
3. A mult 1902. évi zárszámadás felülvizsgálása.
4. A folyó 1903. évi költségelölirányzat megállapítása.
5. Behajthatatlan tagsági díjak törlése tárgyában választmányi jelentés.

* **Az Egyetértés hazafias estéje.** A m. kir. államvasutak debreceni műhelyében fennálló Egyetértés dal és zeneegyesület az önképzés, művelődés terén állandóan lelkes, nagy szolgálatakat tesz a nemzeti ügynek. Nem lehet eléggé dicsérni a vezetőséget és az egyesület összes derék tagjait, akik fárasztó munka után nemes szórakozásban izlésüket fejlesztve lelki gyönyörűséget szereznek maguknak és nyilvános előadásaik révén a nagy közönségnek.

Most ismét kilépnek a közönség elé március 14-én, midőn a Margit-fürdő szép, kényelmes helyiségében táncszal egybekötött hazafias estét rendeznek.

A hazafias est érdekes műsora a következő:

1. Nyitány. Előadja az Egyetértés vonós zenekara.
2. Kossuth Lajos ablakába... Nándor Gyulától, férfikarra Gál Ferentől. Előadja a dalkör.
3. Hazafias szinpadí jelenet I. rész (Hadak utjából).
4. Magyar népdal egyveleg: Králtól. Előadja a vonós zenekar.
5. Hazafias szinpadí jelenet II. rész (Aranylakadalomból).
6. Honfidal: Gaáltól. Előadja a dalkar.
7. Petőfi sirja. Magánjelenet: Pósa Lajostól.
8. Szózat: Egressytől. Zenekisérettel. Előadja a dalkar.

Az ünnepi est március 14-én este 8 órakor kezdődik és a műsor befejezése után következik a tánc.

A rendezőség élén Wagner Ambrus elnök áll, a főrendező Alberti Nándor, jegyző Lakatos József, pénztáros Nagy József, ellenőrök Fidmíg József és Keller Jakab, a rendezők huszonhatan vannak.

* **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt hét folyamán születtek Debrecenben összesen 44-en, ebből 21 fiu, 23 leány. Meghal-

tak 37-en. — A tegnapi napon elhaltak: Móré György ev. ref. 80 éves, Hermann János róm. kath. 7 hónapos. Incze Sándor róm. kath. 62 éves, Oláh Erzsébet róm. kath. 19 éves, Ferge Ilona ev. ref. 2 napos

* **Menyasszonyok és vőlegények.** Farsang utolsó hetében eljegyzést kötöttek: Domokos Sámuel bérlő eljegyezte Csarnai Juliánát, Gábor Sándor cipész mester Nagy Zsuzsánát, Fekete János magánhivatalnok Medgyesy Máriát, Medgyaszay József hentes Matai Rozáliát, Cser Sándor Sipos Juliánát, Sinka János juhász bojtár Erdélyi Erzsébetet, Pásti Mihály földmives Szücs Máriát, Neumann Gyula Krausz Linát, Schlesinger Márton gőzmalmi felügyelő Wiener Rózát, Szabó Sándor Sándor Erzsébetet, Orosz József gubás mester Juhász Juliánát, Király Pál vasöntősegéd Sváb Mária özv. Kukucs Lajosné, Erdélyi János kovácssegéd Kállai Juliánát, Malmos Nagy Lajos cipész mester Dézi Rózát, Szatmári István máv. munkás Kerekes Borbálát, Mikó József timár mester Birinyi Esztert, Nagy János cipésmester Kovács Máriát, Ormós József timár mester Bési Rózát és Darvas Béla női szabó eljegyezte Kleinrath Albertát

* **Házasságkötések.** A múlt héten házasságot kötöttek: Tóbiás József Szemere Izabellával, Kőczyán Gyula Molnár Máriával, Barr István Szabó Annával, Barna Antal Popovics Líviával, Reider Mihály Horváth Máriával, Vadászi József Szabó Annával, Steinberger Armin Brün Bertával, Tittizer Antal Freund Terézzel, Molnár András Módis Erzsébettel, Nagy József Lovász Eszterrel, Katona József Jámbor Erzsébettel, Soltész István Birinyi Zsuzsánával, Szabó Sándor Mézáros Juliánával, Németi István Halász Juliánával, Süvöltős János Kovács Idával, Nagy József Tóth Erzsébettel, Kaszás Sándor Szabó Zsuzsánával és Nikolics Vasza Sterbinszky Karolinnal. Összesen 18 pár.

* **Ki akar kis katona lenni?** A honvédelmi miniszter leiratot intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben felhívja őket arra, hogy az ifjúságot buzdítsák a katonai pályára. Együttal közli a feltételeket, melyek alapján a katonai árva fiukat nevelő intézet, a katonai reáliskola, katonai akadémia s a katonai leánynevelő intézet ingyenes helyeire pályázni lehet. A részletes feltételek a polgármesteri hivatalban megtekinthetők.

* **48-as honvédek mulatsága.** A debreceni 48-as szabadságharcosok mulatsággal fejezik be a szabadságharc fellángolásának évfordulóját, március 15-ét. Részt vesznek a március 15-én rendezendő hazafias ünnepeken, s este családias jellegű összejövetelt rendeznek az Otthon kávéház nagytermében. Megtették ezt minden évben, s mulatságuk, melyen a legelőkelőbb, hazafias érzelmű urak jelennek, — mindig igen szépen sikerült. Hisszük, hogy így lesz az idén is.

* **Bosszuálló iparossegéd.** Valami vitás ügy miatt az ipartestületi békéltető bizottság elé kerültek Vojta Géza asztalossegéd és munkaadója Schvartz Vilmos butorkereskedő. A békéltető bizottság úgy döntött ügyükben, hogy Vojta Gézát kötelezte munkába állani gazdájánál. Az elmarasztalt segéd be is állott, de ebben nem volt köszönet. A mint belépett a műhelybe, felkapott egy lécezt, s azzal minden készülékében levő butorrészt össze-vissza tört, azután megugrott. — Schvartz Vilmos feljelentette a bosszuálló segédet a rendőrségnél, s most ha-

tósági uton büntetik meg nemtelen bosszujáért.

* **Az asztalos-ipar fejlesztése.** Magyarországon a súlyos viszonyok mellett is több iparág erősen virágzik és fejlődik. Némelyik az ország határain túl a külföldön is nevezetes már kiválóságáról. Ezek közt az elsők sorában áll a magyar butor- és épület-asztaloság. Iparosaink ezen a téren nemcsak remekelnek, de képzettségükönél, szakszerű buzgalmuknál fogva abban elől is járnak, hogy az asztalos-ipart a gyakorlati élet igényeihez képest fejlesszék. Debrecennek is vannak kiváló iparosai, akik a haladás érdekében fáradoznak. — Ezek közé tartozik *Sántha György* asztalosmester, aki újabban igen jelentékeny és értékes találmánnyal fejlesztette az épület-asztaloságot. *Sántha György* ugyanis az épület használhatóságánál és gyakorlati célszerűségénél oly fontos szerepre hivatott *ablak* új szerkezetű és rendkívül előnyös elkészítési módját alkalmazza. Találmánya három részből áll, egyik az ablakok befalazásának különleges módszere, másik a vízelvezető eső alkalmazása, harmadik az újfajta redőnykításmozgó szerkezet. *Sántha György* e saját találmányu ablaka annál érdekesebb, mert számos új gyakorlati előnye mellett semmivel sem drágább az eddig készített ablakoknál. *Sántha György* e jeles találmányát nem sokára nyilvánosan kiállítja és akkor részletesen fogjuk azt a közérdek javára ismertetni.

* **A népkonyhára** érkezett újabb adományok: Debrecen város újévi üdvözlét váltáság címen 405 kor. 20 fillér. Halász féle asztaltársaság febr. 14-iki batyumulatsága 80 kor. 29 fillér. Közgazd. bank 60 kor. Szikszay Lajos építész, Sesztina Jenőné 10—10 kor. Béressy Sámuelné 4 kor. Brunner Edéné 2 kor. Károlyi Sándorné 12 liter paszuly 1 véka krumpli. Együttal köszönettel nyugtatványozom az árvaház részére a közgazd. bank. 50 kor. és Sesztina Jenőné 10 kor. adományát. Debrecen 1903. febr. 28. Szücs Kálmán főegyl. pénztáros.

* **Vizsgálati hangverseny.** P. Nagy Zoltán, a kollégium derék zenetanára, növendékeivel március hó 6-án, a Bika dísztermében vizsgálati hangversenyt rendez, melyre egyidejűleg 2000 műsort küldött szét. — A növendékek nagyobb részét a múlt évi hangverseny után előnyösen ismerjük és feszült érdeklődéssel tekintünk a mostani elé, mely hivatalosan lesz a haladás mérvéről tanuságot tenni. A műsor a leggondosabban van összeállítva s a mellett, hogy a növendékek készültségét minden irányban megvilágítja, az érdeklődő közönségnek is nem középszerű élvezetet biztosít. Beethoven, Grieg, Schubert, Liszt, Lauer, Chopin és Weber művei kerülnek előadásra. — Ezen dicséretesen nemes és áldozatkész törekvést a nagy közönség különös figyelmébe ajánljuk.

* **Öngyilkos ló.** Csunya módon pusztult el tegnap a Homok-soron egy ló. Valamelyik tanyáról bevásárolni jött be egy gazda, s az utcán felügyelet nélkül hagyta egyfogatú kocsiját. A ló megijedt a közelben zakatoló vonattól, vágatni kezdett, s a kaszárnya közelében belerohant egy szembe jövő vizes lajt rudjába, mely mintegy 30 centiméternyire furdott a szügyébe. Gyorsan előhívták a gyepmestert, ki megváltotta kinjaitól a szegény párárt és kiszállította a telepre.

* **Tanulók kerestetnek.** László József könyvnyomdájában (Csapó utca 9. sz. a.) tanulók felvétetnek.

x **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner féle impremált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

x **A „Polgári takarékos és segélyszövetkezet”** (Piacz utca 83. sz. a.), mely ez idén is 6% osztalékot ad tagjainak, — ez uton értesíti a t. közönséget, hogy a megalakult VII. évtársulatba tagok még mindig *mulasztási illeték nélkül léphetnek be.* Kölesönöket a f. VII. évtársulatra is folyósít.

x **A korona takarékos és hitelszövetkezet.** 1903-ik évi január hó 1-én megnyitotta a 3-ik évtársulatát. Ezen évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piac-u. 6 szám alatti helyiségben teljesíthetők. Minden törzsbetét után *hetenként 1 korona fizetendő.* Az intézet előnyei: *törzsbetétei 6 százalékos jövedelmeznek,* kötelező heti betétekkel előmozdítja a takarékoságot, továbbá minden törzsbetét után *200—260 korona kölcsön kapható.* Miután a szövetkezet a kölcsönök külön visszafizetését nem kívánja hanem az a heti betétekkel törlesztődik, így a szövetkezet kölcsönöi a könnyű visszafizetési módozat által különösen előnyösek kereskedőknek, iparosoknak, mezőgazdáknak és hivatalnoknak egyaránt. *A kölcsönök kezesség mellett betáblázásra és biztosítékul elfogadható értékekre adatnak.*

A kétév társulatba beiratkozott 1529 tag heti 4948 korona befizetéssel. A befizetett tőke 463.621 korona. *A belépés ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül történhet.*

* **Hova menjünk mulatni?** A Dreher féle söresarnokba, ahol vasárnap este a katonazenekar tart hangversenyt. Ugyanekkor baksöresapolás lesz, kiváló vacsoráról pedig *Márkus Jenő* jóhírű konyhája gondoskodik.

x **Egy nyolc gimnáziumot végzett fiatal ember** corpepeutornak ajánlkozik. A leggyengébb tanulóknál is a sikeres oktatásért a felelősséget elvállalja. Cim a kiadó hivatalban.

x **Köszvényesek öröme** az a kellemes hír, melyet a Zoltán-féle kenőcsről számtalan meggyógyult esz és köszvényes beteg mond. E páratlan kitűnő szer már néhány napi használat után a legmakaesabb esz és köszvényes bajokat meggyógyítja, mit számos köszönő levél és több orvosi nyilatkozat bizonyít. Üvege 2 kor. Zoltán-féle gyógytárában, Budapestben.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Versenyszavaltat a főreáliskolában. A debreceni állami főreáliskola Petőfi önképző-köre tegnap délután a tagok élénk érdeklődése mellett versenyszavaltatot tartott. A versenyzők közül a babért *Czobor László* VIII. o. tanuló nyerte el, ki *Arany János* *Walesi bárdok* című költeményét szavaltta el nagyon szépen.

Állatmese.

Egy nagy pufók számár,
Minden bogáncsot lelegelve már,
Mégunt a falusi csendet,
A gazdájának beteget jelentett
S becammogott szétnézni Debrecenbe.

Bejött és rugdalózni kezdett.
Megállt a pályaházzal szembe
És nem röstelve hátán a keresztet,
Irtóztatóan ordított.

(Hogy ehhez ért, az nem titok!)

— Já! já! én mondom, uraim,

Kövéd merednek inaim,

Bámulva a felett,

Hogy ezt a pályaházat

(Nincs erre magyarázat!)

Nagynak kürtölni mint lehet.

Ennél nagyobb a hangyaboly!

Huhoghat a tudós bagoly

Akármit, én csak jobban értek

Ilyesmihez s az eszem is tömérdek!

Őnök vakok vagy ostobák,

Ha elhiszik, hogy a kofák

Piac-utcai sátora

Félig sem akkora,

Mint ez a mákszem épület.

Ugyan ki hallott már ilyet!

Nekem pedig

Elhihetik,

Mert én született böles vagyok,

S én mondom, hogy tizszer nagyobb

És százszor többet ér

Ez a nyekergő talyiga-szekér,

Mint ez a palota.

Hallgatni gyül a nép oda,

Hogy miket ordít a csacsi.

De végre is egy atyafi

Megunja a badar beszédet

És mosolyogva csendesen,

Botjával végig huz a fülesen,

Az ordításnak akkép vetve véget:

Elég volt már e buta gáncs!

Ne hidd, hogy az egész világ bogáncs,

Vagy hogy mi mind hülyék vagyunk,

Mert bőgni ily soká hagyunk.

Csak bőgd ki jól magad,

De azt ne képzeld, hogy akad,

Ki rég nem tudja már,

Hogy mindig így bőg a számár!

KÖZIGAZGATÁS.

A jog- és pénzügyi-bizottság ülése.

márc. 1.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután Vecsey Imre főjegyző elnöklése alatt ülést tartott.

Gyümölcsfa tenyésztés Debreczenben.

A bizottság a gazdasági egyesületnek, Bayer Ferencz drnak és a rabsegélyző egyesületnek vette tárgyalás alá, a mely szerint kéri, hogy a Mike-Péres felé vezető országút melletti földterületet gyümölcsfatenyésztési célokra engedje át nekik a város.

A bizottság a gazdasági egyesület kérését elvi szempontokból támogatni javasolja, de arra tekintettel, hogy az egyesület kérésével a gazdasági ismétlődő iskola kérdésével szorosan összefügg s azzal együttesen tárgyalandó, a kérelmet ez idő szerint a napirendről levenni javasolja.

Dr. Bayer Ferencz kérelmét, mint aki szabadkézből kéri a földterület bérbeadását, azon álláspontra helyezkedve, hogy a város rendszerint nyilvános árverésen adja bérbe birtokait, nem tartja teljesíthetőnek.

A rabsegélyző egyesület által kért földterületet illetőleg azon nézetének ad kifejezést a bizottság, hogy az egyesület szép céljaira tekintettel, a sintértelep és a Pálffy-féle földek előtti homokos földterületből mintegy 10 holdnyi területet, avagy a Varga kert melletti 12 holdnyi földet, ez utóbbi azonban csak az esetre, ha azok a jelenleg fizetett haszonbérösszeget megfizetik, ajánlja fel a közgyűlés gyümölcsfatenyésztési célokra.

Az 1903. évi költségvetés.

Ezután a házipénztár költségvetésének a miniszter által kifogásolt részei kerültek tárgyalás alá.

Vecsey Imre terjesztette elő az erre vonatkozó tanácsi javaslatot, mely a költségvetés kifogásolt részének reális átdolgozása után 34 és esetleg a város saját kölesönei törlesztési rendszerének változtatásával, a mely tekintetben a miniszter fog határozni, 38 százalék lesz.

A bizottság a javaslatot a magáévá tette s ajánlja azt a közgyűlésnek elfogadásra.

Az iparos tanonciskola ügye.

Ezután a debreceni iparos tanonciskola tervezetét és költségvetését bírálták felül. A tervezetet már a kereskedelemügyi miniszter is jóváhagyta némi módosítással.

Az építkezés 87000 koronába kerül, melynek fedezésére Ronesik Lajos főszámvevő s az illetékes bizottságok azt javasolják, hogy 54000 koronát a reáliskolai alapból vegyenek, a többit pedig a Messzena alapból fedezzék.

A bizottság szintén elfogadta ezt a javaslatot és magáévá tette.

× Az 1903 évi költségvetés.

Végre tegnap rendkívüli tanácsülésben érdemleges tárgyalás alá került Debrecen város 1903 évi költségvetése. Nagyon sok időnket rabolta már el ez a költségvetés. Számítalan kisebb és nagyobb bizottságokban foglalkoztunk vele, három napig vitakoztunk rajta a közgyűlésen s most ismét napokig foglalkoztatta az erdőmesteri, főjegyzői, főszámvevői, főmérnöki hivatalokat, mely hivatalok vezetőit javaslattételekkel bizta meg a tanács a költségvetésnek a miniszter által kifogásolt tételeire nézve. — Ezeket a javaslatokat a tegnapi tanácsülésen felolvasták s e szerint megállapították, hogy a községi pótdó 34 százalékra emelendő. Ha pedig a város saját kölesöneit nagyobb százalékban akarja törleszteni akkor 38 százalék pótdóttal járunk. A költségvetés ügyében végleges határozatot hozni csak akkor lehet ha a szakjelentéseket Ronesik Lajos főszámvevő áttanulmányozza s felülvizsgálja. Epen ezért a miniszter abbéli óhaját, hogy a költségvetést március hó 15-ig újból letárgyalják, nem lehet teljesíteni s ezt a városi tanácstól senki nem is kívánhatja.

× Felekezeti elemi iskolák segélye.

Hosszu tárgyalások után a tegnapi tanácsülésen végre foglalkozhatott véglegesen a tanács a debreceni felekezeti elemi iskolák ügyével s konkrét javaslatot készíthetett a március hóban tartandó közgyűlés számára. E javaslat eredetileg Ronesik Lajos főszámvevő javaslata volt, de azt méltányosnak találták a tárgyalásoknál a felekezetek kiküldöttjei is. Miután a javaslatot tegnap magáévá tették a tanács tagjai, valószínű hogy az minden nagyobb vitakozás nélkül emelkedik közgyűlési határozattá.

SZINHÁZ.

Színházi műsor:

Március 1. vasárnap délután *Magyarország* *Kisasszony*, daljáték, este *Bacsányi*, színmű.

Márc. 2. hétfőn: *Bacsányi* színmű. **A.**

Márc. 3. kedden *Bacsányi* színmű. **B.**

Márc. 4. szerdán *R. Réthy László* vendégfelléptével *A koldusdiák*, daljáték. **C.**

Márc. 5. csütörtökön *Bob herceg* daljáték. Először **A.**

Márc. 6. pénteken *Bob herceg* daljáték. **B.**

Márc. 7. szombaton *Bob herceg* daljáték. **C.**

Márc. 8. vasárnap délután *A bányamester* daljáték, este *Macbeth* szomorudjáték.

— (Bacsányi) Fényes Samu színműve *Bacsányi* tegnap este a bemutató előadásán nagy sikert aratott. A tüzes, hatásos, hazafias hévtől áradó jelenetek rendkívül tetszettek. Az első magyar színigazgató, Kelemen és színészei mondásaikkal, a színészetet dicsőítő szép szavakkal a közönség szívéhez férkőztek és a Bacsányiért égő két merőben ellentétes női szív szerelmi küzdelme mindvégig lekötötte a figyelmet. Egyes jeleneteknél nyílt színen kitört a taps és a felvadások végén zajos tüntetéssel hálláta meg a zsufolt ház a tiszta költői élvezetet. A jelen volt szerzőt számtalanszor kihívták. Az előadás lázas, lelkes volt, a színészek tehetségük javát vitték harcra a diadal érdekében. Különösen szép alakítást nyújtott *Jeszenskyné* a büszke, dacos Krisztina és *Csige Ilonka* a szelíd, galambszívű, halálosan szerelmes Jolán szerepében. *Csige Ilonkát* virágokkal is kitüntették. *Palágyi, Krémer, Nagy Dezső* és *Szilágyi Aladár* a színészeket játszották nemes hévvel, kitűnően. *Klenovits* Bacsányija is mélyen átértett szép alakítás. Dicséretet érdemel *Farkas Béla* alispánja és *Pataki Béla* Sárosija. A darab bizonyára sok telt házat fog még vonzani.

TAVIRATOK.

A főispán és képviselő párbaja.

Budapest, febr. 28. (Saját tudósítónk távirata.) A Hámos főispán és Ráth Endre képviselő között felmerült affér ma párbajjal nyert befejezést. Hámos főispán segédei *Kubinyi Géza* és *Gajári Odön*, Ráth Endre segédei *Bakovszky István* és *Kubinyi Béla* orsz. képviselők kardpárbajban állapodtak meg, mely ma reggel 9 órakor az Arlov-féle vívóteremben folyt le. A segédek orvosi vélemény által meghatározott végkimerülés feltételeiben állapodtak meg. Két sikertelen összecsapás után a harmadszori összecsapásnál *Hámos László* a jobb arcán a szemhéjtől lefelé húzó 6 centiméter hosszú sebet kapott, míg Ráth Endre arcán jelentéktelen vágást.

ellenben jobb kezén mély és súlyos vá-
gást kapott, mely a gyűrűs és kisujj
közötti izmot teljesen átmetasztette. Az or-
vosok a sebeket bekötötték, mialatt a
felek nem csak kibékültek, hanem igen
kedélyesen társalogtak egymással. Hámos
László főispán sebe gyógyítása végett
mintegy 8 napig a fővárosban marad. A
párhaj után a főispánt a Hungária-szálló-
ban lévő lakásán többen felkeresték és
szívélyesen üdvözölték.

Véres mulatság.

**Récegy, febr. 28. (Saját tudósítónk
távirata.)** Az itteni szőlőhegyen a kis-
gazdák közül többen mulattak egyik
ottani gazda pajtájában. Ekkor Filó
Ferenc, a kinek azt mondták, hogy a
mulatózók egyike elcsábította a feleségét
odalepőzködött a pajta ablaka alá s be-
lépett azon. A mulatózók egyike Varga
Mihály meghalt, egy Horváth Imre
nevű megsebesült.

Csaló szélhámos.

**Székesfehérvár, febr. 28. (Saját tu-
dósítónk távirata.)** Fischer József, a ki
itt közismert nagy szélhámosságokat kö-
vetett el, örültséget szimulál, dühöng és
azt hangoztatja, hogy ő köztársasági
elnök s katonáival megrohantatja a rend-
bűnséget. Fischer Józsefet orvosilag meg-
fogják figyelni.

Gabona tőzsde.

**Budapest, febr. 28. (Saját tudósítónk
távirata.)** Buzakinálát mérsékelt, vételkedv
tartózkodó. Szilárd irányzat mellett 10,000
méter-mézsza került forgalomba 5 fillérig drá-
gább áron. Egyéb gabonanemek változatlanok
Edő: szép.

Baza áprilisra	7.64—65.
Rézs áprilisra	7.60—61.
Zab áprilisra	6.68—69.
Tengeri májusra	6.09—10.
Repece augusztusra	11.75—85.

MULATSÁG.

A Zion egyesület mulatsága. Kitűnően
sikerült táncmulatságot rendezett tegnap
este a debreceni Zion egyesület a Bika
szálloda dísztermében. A mulatságon
nagy közönség volt jelen, a mely Rácz
Károly kitűnő zenéje mellett kiválóan
jó hangulat mellett mulatott. A mulat-
ságon jelen voltak:

Asszonyok: Adler Ignácné, Gelb-
man Mórné, Simonovits Lajosné, Lusztig
Dezsné, ifj. Schwarcz Vilmosné,
Ungár Albertné, Goldstein Mórné, dr.
Kenyeres Elekne, Lefkovic Jenőné (Sajó-
Szent-Péter), Klein Miksáné, Turai Fri-
gyesné, Eisenberger Jakabné, Goldstein
Samuné, Schön Simoné, Kolb Jakabné,
Dr. Balkányi Miklósne, Jónás Mórne,
Weisz Hermanné, Turai Farkasné, Wei-
ner Adolfné, Weisz Gyuláné, Ungár Sa-
muné, Goldstein Bernátné, Hofer Bé-
láné, Thieszen Arturné, Zelinger Edéné,
Ledermann Henrikné, dr. Hegedűs Jen-
őné, Rosensamen Jakabné (K.-Majtény),
dr. Weisz Bernátné, Rose Fülöpné, özv.
Róth Mártonné, Török Józsefné (Pusztá-
Szennyés), Deutsch Ignácne, Lindenfeld
Ignácne, Hofelder Jakabné, Selighaus
Zsidorné (N.-Várad), Weisz Mártonné,
Kain Józsefné, Kiss Adolfné, Schwarc M.
L.-né.

Leányok: Adler Giza, Gelbmann
Heléna, Goldstein Anna, Schwarc Elza
(S.-A.-Ujhely), Königstein Leona, (Sajó-
Szent-Péter), Klein Aurélia, Rosenberger
Hermína, Goldstein Fanny, Eisenberger
Szeréna, Schön Etelka, Kolb Herminka,
Weisz Berta, Turai Margitka, Strauss

Szeréna, Rosse Bella, Groszmann Gizella
és Laura, Deutsch Irénke és Gizike, Lin-
denfeld Janka és Aranka (Szakácsi),
Weisz Ilonka, Schupfuch Elza (Nagy-
keréki), Gabányi Piroska, Emerich Zelma,
Klein Regina, Katz Vjola, Goldstein
Gizella, Klein Regina (Er-Mihályfalva),
Kálmán Helén, Teszler Gyuláné, Magu-
lesz Jakabné, Emerich Arnoldné, Burger
D. Józsefné, Kunossy Mihályné (Déva-
ványa), Elfenbein Dezsóné, Dr. Rózsa
Mórne, Klein Józsefné, Rózsa Ignácne,
Katz Ferencné, Rózsa Lajosné, Gold-
stein Jakabné, Rosenberg Miklósne.

Mulató munkások. A debreceni Falk-
féle kefégyár munkásai kitűnően sikerült
táncmulatságot rendeztek a Margit fürdő
dísztermében, a hol az igazi jó kedv
honolt tegnap este. Az első négyest Kiss
Béla kedvelt zenekarának talpalá valója
mellett 150 pár táncolta.

BUDAPESTI TUDÓSÍTÁS.

Hírek Gödöllőről. A király legutóbbi
budapesti időzése alkalmával, tudvalevően
csupán egy izben volt Gödöllőn s kivé-
telképen ekkor sem vadászott, csak egy-
két órát töltött a kastélyban. Fővárosi
tudósítunk most arról értesít, hogy máre.
első felében, amikor a király újra Buda-
pestre érkezik, körülbelül egy hetet fog
tölteni Gödöllőn s ez idő alatt csupán az
általános kihallgatásra rándul be a fő-
városba. Az idő legnagyobb részét vadá-
szattal fogja töltetni. Pettera fővadász-
mester jelentése szerint a vadállomány
igen tekintélyes, különösen vaddisznó
van sok. A vaddisznók malacait vagy

két év előtt a gödöllői királyi vadaskert-
ben föllépett himlőjárvány megtizedelte,
az idén azonban számra újra meggyara-
podva várják a koronás vadászt. A gö-
döllői kastélyban is nagyban folynak a
készülődések. Az idén nagyobb átalaki-
tásokat terveznek a kastélyon; első sor-
ban a már erősen megrongált kerítést
hozzák rendbe, aztán pedig a kastély
vizvezetékét fogják helyre állítani, a
melyen szintén sok javítani való akad. A
kastély remek parkját, az idén is csak
bizonyos napokon látogathatja a nyaraló
közönség, míg a kastélyt csak 40 filléres
belépő-díjért lehet megtekinteni, amelyre
a katonatiszti nyugdíjalap javára fordít-
tanak. Eddig úgy volt, hogy a kastély
megtekintésére a várkapitányság adott
engedelmet, mióta azonban a várkapitányi
állást Gödöllőn megszüntették, azóta a
kastélyt őrző két szolga kalauzolása mel-
lett és csak a 40 fillér lefizetése ellené-
ben lehet megtekinteni a királyi ter-
meket.

NYILT-TÉR.

Több oldalról jövő folyton egészsé-
gemről tudakozódásra kijelentem, hogy
beteg 13 év óta nem voltam, s fürdőbe
a miatt nem mentem, hanem a múlt év
óta Karlsbadban mint fürdőorvos működ-
tem, mint ezt az idén is teendém.

Dr. Csabai Uy Kálmán.

Oh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhöges, rekedtség és
elnyálkásodás ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2
korona.

Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“

GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla
csak kamar meggyógyított.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nán-
dor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil,
Szilcz Ferencz, Tóth Béla gyógyszerárában.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és testület
szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás jelvények, diszitések, érmek és ki-
tűntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerék-
párosok, evezősök, vitorlások, athleták, lővészek, tornászok
alérok, vadászok, veteránok, tűzoltók, stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé
Elsőrendű ajánlatok.

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma, vasárnap március 1-én: d. u. 3 órakor, félhelyárakkal:

Kapitány kisasszony.

Nagy daljáték.

Este fél 8 órakor, rendes helyárakkal, bérletszünetben

Bacsányi

Színmű 3 felvonásban, 4 képben. Irta Fényes Samu.

Holnap hétfőn, március hó 2-én, A bérlet

Bacsányi.

Színmű 3 felvonásban, 4 képben. Irta Fényes Samu.

Ügynökök

Kerestetnek magas provízió mellett, a 24 év óta fennálló, 6-szor kitüntetett Redőny gyárhoz, Braunau, Csehországban, Klemt C. tulajdona. — Ajánlatok jótállás mellett elfogadhatnak.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor és csemegefajokból, fajlászán teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett öszözet hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

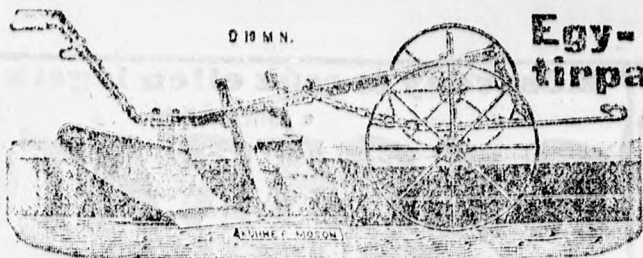
ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény: Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, meg az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen kulest csak tarthatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útmutató és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénymatru díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelező lapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy telek, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, várta, falu, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak mert benne számos oly közlemények foglaltatnak melyek mindenkinek nagyszolgálatot tesznek.

Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészítése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep.” Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Egy- és többvasu ekéket, extirpatorokat és porhanyító eszközöket, szántó- és rétboronákat, hengereket, kapálóeszközöket, hirneves szabadalm.

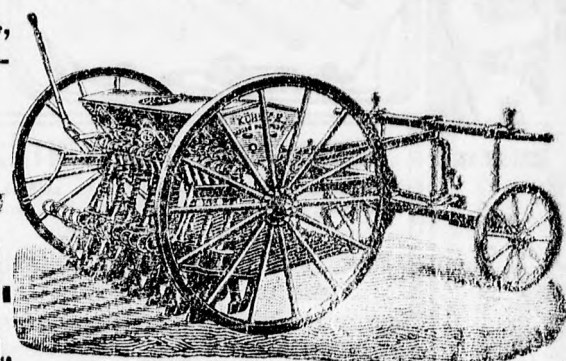
tolókerekű „MOSONI DRILL” sorvetőgépeket, lógereblyéket, „Osborne” aratógépeket, járgányos cséplőkészleteket, rostákat, konkolyválasztókat, szecskavágókat, morzsolókat stb.

Különleges eszközöket a burgonya, répa- és szőlőmiveléshez szállít elismert legjobb minőségben

Kühne E.

legrégibb hazai gazdasági gépgyár MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Meghívás

A Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet nyolczadik évi rendes közgyűlésére,

mely 1903 évi márczius hó 17-ik napján d. u. 4 órakor

Debreczenben, a Kereskedő Társulat házában tartatik meg.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. Az 1902. évi mérleg a záró számadás és az erre vonatkozó felügyelőbizottsági jelentés.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Igazgatósági javaslat pinceze és egyéb építkezések tárgyában.
6. Három felügyelő bizottsági tagnak 3 évre leendő megválasztása.

Debreczen, 1903. február hó 25-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az évi mérleg és zárszámadás megtekinthető a Simonffy-utca 2. szám alatti irodánkban. A közgyűlésen minden szövetkezeti tagnak szavazata van. Egy üzletrész egy szavazat gyakorlására jogosít, amely akár személyesen, akár valamely szövetkezeti tag által képviselve érvényesíthető. 20 szavazatnál többel azonban senki sem bírhat akár saját nevében, akár meghatalmazás alapján együtt. (Alapszabály 8. és 19. §§.)

KOVÁCS SÁNDOR

mérnöki irodája

Debreczenben,

József kir. herceg-utca 13. sz.

Elvállalja a mérnöki foglalkozás körébe vágó mindennemű munkálatok tervezését, építés vezetését és felülvizsgálását.

Mindennemű műszaki kérdésben szakértői véleményét ad.

PURGO
A. N. Szabadság és...
A. N. Szabadság és...
A. N. Szabadság és...

Órák, ékszerok
RÉSZLETFIZETÉSRE
A. N. Szabadság és...
SEBÉNYI
Érték és ékszerbolt
Mátyás, Erzsébet-körút 28. I. sz.
Főváros: A. F. utca 21. sz.
Képes árjegyzék
ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
KRIEGNER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályországjatek főelárultó helye
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárúháza, 8 cs. és kir.
Leasége József főh. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HOMOPATHIAI GYÓGYINTÉZET.
A világlegyűjtés biztos gyógymód: astma, szív-,
gyomor-, ideg- és bőrbet., azérhűdés, olmezzsír ellen.
E gyógymód megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. I. EB.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELJE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK palota.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festési műtermékben
BUDAPESTEN, VII. KER., KERESPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagyítások !!!

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. SZÁM.
100 szoba 1 frttól fejlebb kiszolgálással együtt
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHÉK VILMOS
elismert legsolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Szállás, hűtő, hányinger, fejta-
lás, gyomorbetegségek ellen osodóhatása a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
A. N. Szabadság és...
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól ápolat, regényes hegyi utak. Szigoruan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

2186.
1903.

Faeladási hirdetés.

A Guthon, az árokpartokon vá-
gatott akácztáknak nyilvános ár-
verésen eladása elrendeltetvén —
ezen árverésre a helyszínén f. 1903.
év március 5. Csütörtök d. e. 9
órája tüzetik ki — s ezen árverésre
az érdeklődők meghivatnak.
Gyülekezés a guthi erdészlaknál.
A városi tanács.

Örökös tavasz megkezdése.

Nemesak szép levágott virágok
és kötött esokrok, de nagy mennyi-
ségű cserepekben nyiló virágok is
vannak állandóul készletben, u. m.
jácintok, tulipánok, Primulok, Cyk-
lamon, valamint cameliak és azaleák
olcsó árban és nagy választékban.
A t. közönség b. pártfogását
kérve,
kiváló tisztelettel
Paczell János
mag- és virágkereskedő.

Egyenruházati-intézet
„A magyar testörhöz.”
PETRUS KÁROLY
polgári és katonai szabó
BÉCS
XV., Hütteldorferstrasse 183.
a cs. és kir. lovassági, gyalogos és tüzér laktanyák-
kal szemben

Egyenruhák cs. és kir. katonaság,
állami tisztviselők,
Veterán-egyletek,
sport, vadász és kerékpár kosztümk,
liberiak stb.

JUTÁNYOS ÁRAK, KITŰNŐ KISZOLGÁLÁS.

Árjegyzékek ingyen
bérmentve.

Legkedveltebb, legtökéletesebb
aroztisztító és szépítő szerek:

Arkacia

KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

KORONA GYÓGYSZERKÉZ
BUDAPEST, CALVA-TÉL.
Törvényesen védve.

**ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
MÉP GYÁR**
résztársaság
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 részvény 100 000
Külön beszámoló.
Külön beszámoló.
Külön beszámoló.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előbranga kénes hévívízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-uszodával,
kő- és kádifürdővel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szőcsmeister,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szőrmeáru az egész
világra elterjedtek és
előbranguk.

GUMMI

HALHÓLYAG
tuztatja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelőre.
Képe:
REIF J.
Specialista, 866,
Brazdátó 3,
Artyogysék
fajzen

Medicina

BUTOR.

Óriási előrelépés
bőr- és szőrszál-
betegségek kezelésére.
Elsőként alkalmazzák
NEMES és LENYERER
BUDAPEST,
IV., Keleczky utca 22. sz. 2.
Törvényesen védve.

ZIMMEL
Rosenzweig József és Fiai
Nemzetközi Czimmentárban
Budapest, V., Mátyás-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
OSAN-szájvir-eszencia a 28 kr., OSAN-logop a 44 kr.
Feltámasztja az eddig bennre ősszára fogszorítást.
Ozoray-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szőpítő-áru
Rözsatej
Feltámasztja az eddig bennre ősszára fogszorítást.
Ozoray-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szőpítő-áru
Rözsatej
Feltámasztja az eddig bennre ősszára fogszorítást.
Ozoray-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szőpítő-áru
Rözsatej

ROSER

TANITVÉNYES
Budapest, VI., Acadé-utca 10.
ALAPITVA 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Névelési internátus benyúló növendékek
részére. Bizonyítványai államérvény-
sek és az egyetemes önkéntességre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató

SZÖRVEZTŐ

szőrszál-
betegségek
kezelésére
Elsőként alkalmazzák
NEMES és LENYERER
BUDAPEST,
IV., Keleczky utca 22. sz. 2.
Törvényesen védve.

SANTALIN
Feltámasztja az eddig bennre ősszára fogszorítást.
Ozoray-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szőpítő-áru
Rözsatej
Feltámasztja az eddig bennre ősszára fogszorítást.
Ozoray-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szőpítő-áru
Rözsatej

**A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE**
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzfizetéssel: 2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 34 : : : 6.20%-a
33 1/2 : : : 6.50%-a 25 : : : 7.00%-a
22 : : : 8.00%-a 15 : : : 9.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPYR
Vergé SZIVARKANÖVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

KÉZFINOMÍTÓ
Feltámasztja az eddig bennre ősszára fogszorítást.
Ozoray-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szőpítő-áru
Rözsatej
Feltámasztja az eddig bennre ősszára fogszorítást.
Ozoray-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szőpítő-áru
Rözsatej

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron lévő föld-, vala-
mint
olajba törött kész festékek,
parkett vikszok, szoba padló-
lakkok
ugyszintén mindennemű o o o
o o o o o lakk különlegességek
bámulatos olcsón
árusíttatnak
Fazekas Kálmánnál
Debrecen, Hatvan-utca 4. sz.

Üzletnagycobbítás és cégváltás.

MAJTÉNYI és ZENGEVALD rőfös és rövidáru kereskedése
Debrecen, Piacz-u. 14. (Bika szállodával szemben)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy az
eddig nevem alatt fennálló cégembe Heidenhofier Majtényi Pal
ur belépett s üzletünket a mai naptól

Majtényi és Zengevald

törvényszékileg bejegyzett cég alatt tetemesen megnagyob-
bitva tovább vezetjük. A midőn megköszönvén a n. é. közön-
ség becses pártfogását, kérem, hogy azt társas cégünk részére
is sziveskedjék fenntartani.
Egyben ígérjük, hogy minden igyekezetünk oda fog
irányulni, hogy t. vevőink bizalmát a legjobb áruink szolid
kiszolgálásával mielőbb kiérdemeljük és azt maradandóan
biztosítsuk.

Teljes tisztelettel
Zengevald Géza,
a Majtényi és Zengevald cég belltagja.

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely
már több mint 33 év óta meg-
bizható bedörzsölésül alkalmazták
köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt
bevásárláskor óvatossak le-
gyünk és csakis eredeti üvegeket
dobozokban a „Horgony” védjeggyel
és a „Richter” cégjegyzéssel fogad-
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban
kapható. Forráktár: Török
József gyógyszerésznel
Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

Előnyös birtok vétel!

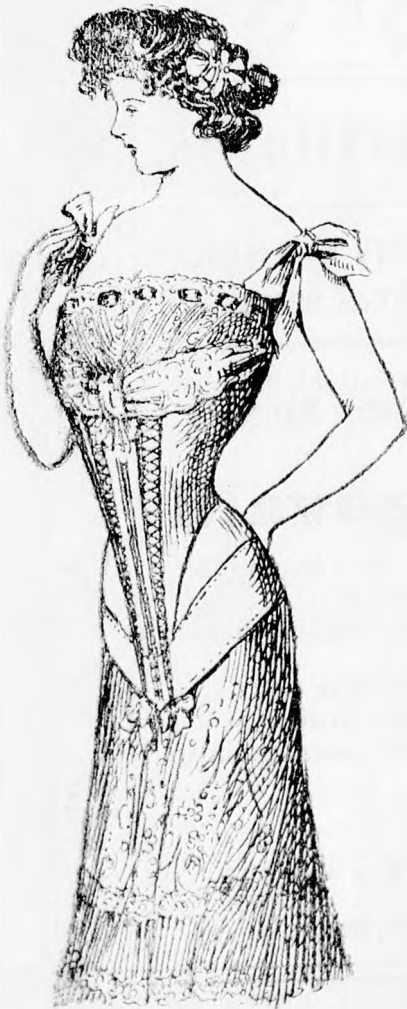
A városhoz negyedóránnyira fekvő, — lakóházzal, dohányengedéllyel, dohánypajtákkal és a szükséges gazdasági épülettel felszerelt 100 katasztrális hold birtok előnyös fizetési feltételekkel — eladó. Felvilágosítást nyújt Fejér Ferencz ügyvéd irodája, a városi bérházban.

Kiadó, vagy eladó

a Széchenyi-utca végén, Posta-kert vásár-tér mellett egy 4078 □ öl föld, lakó épülettel, kamara s színmel, harmadrész szállóval. Faraktár vagy más célra is alkalmas.

Ertekezhetni „István malom“ telep, Demetrovits.

Goldstein Karolin
mellfűző műterme
DEBRECZEN.

LEGUJABB

Legujabb fazonu, o o o o orvosiilag e ismert és ajánlott előlfűző egészségi miederek.

Kiadó lakások.

Ügyvedi irodának különösen alkalmas

3 szobából álló lakás

a Piacz-utczai 49. számú ház I. emeletén.

Több rendbeli 3 és 4 szobás lakások az Iparbankudvarban.

Bővebbet a

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bankban.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész-féle BALZSAM.

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve.

A palack felszerelése a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül.

Ezen balzsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pedig: 1. Még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást, eltávolítja a fájó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyít. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden nyakbetegségekben stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meglehetően gyógyítja a nyomorgóreszket, köhögést és szaggatásokat. 5. A könnyű székelést elősegíti és a vért, valamint a vesét tisztítja, eltávolítja a lépkört, a buskomorságot, elősegíti az étvágyat és emésztést. 6. Kiválóan használ fogfájásoknál, odvas fogaknál, megszünteti a szájbüzt, minden fog- és szájbetegségeknek, eltávolítja a felbőgést. 7. Kiválóan használ külsőleg, mint csoda-gyógyszer minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszünteti a fejtájt, zúgást, szaggatást, köszvényt, fülbajt stb.

— **Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre!** — Hamisításoktól legjobban megvédjük magunkat, ha közvetlen a gyárból rendelünk eredeti karton csomagokban. — Az osztrák magyar birodalom bármely postállomására küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Boszua vagy Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközölhetnek.

Miért szenved Ön! Mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármi régi sebeknél biztos kilátása van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket sőt egyes tagok levágását is kikerülheti **THIERRY A. gyógyszerész egyedül valódi százlevelű rózsá-balzsamával**, mely rendkívül szívóerővel bír s a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólrhetetlen. A valódi százlevelű rózsá-balzsam használható: a gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbáncz, mint dennemű sérelmek, láb vagy csont sebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak sőt csontszu ellen, ütés-, szurás-, lő-, vágás- és zúzódási sebek ellen. Használható minden idegen részek, u. m.: üveg, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés: pokolvar, ujjákepződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknek hosszas fekvés által támmdt sebek, nyakdaganat, vértorlás, fülzugás és a gyermekeknek előforduló kisebesedések ellen stb. — A szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközölhetik. — 2 tégely csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 kor. 50 fill.

— Számos bizonyítvány áll rendelkezésre! — Figyelmeztetek mindenkit, a hatástalan hamisítványok megvételétől s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és a cégnek „Thierry A. örangyal-gyógyszertára Pregradában“ beletéve kell lenni. E két gyógyító erejére nézve felülmulhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg se a meleg, azért bármely időszakra használhatók. Csaknem mindig biztos sikerreljárnak, különösen míg az orvos megérkezik, természetesen soha sem szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorosan ajánlott hatástalan és értéktelen pótszerekhez nyulni, melyekért csak haszontalanul dobjuk ki a pénzünket, de maradjunk meg mindig a régi kipróbált, cseső, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szer mellett, melyeket minden családnál előforduló eshetőségre mindig készletben kellek tartani. Aho a valódiság minden felsorolt jeleivel ellátva nem volt kapható, egyszerűen rendeljük közvetlenül az alábbi cím alatt:

THIERRY ADOLF örangyal-gyógyszertártól Pregrada Rositsch-Sauerbrunn mellett.

Központi raktár: Budapest: Török I.; Zágrábban: Mittelbach S. Bécsben: Brady C. gyógyszertárában